

Številka: 320-05/22-6/
Datum: 13. september 2022

EPA 250-IX

DRŽAVNI ZBOR JE NA SEJI 13. 9. 2022 SPREJEL ZAKON O UKREPIH ZA OBVLADOVANJE KRIZNIH RAZMER NA PODROČJU OSKRBE Z ENERGIJO (ZUOKPOE) V NASLEDNJEM BESEDILU:

ZAKON

O UKREPIH ZA OBVLADOVANJE KRIZNIH RAZMER NA PODROČJU OSKRBE Z ENERGIJO (ZUOKPOE)

I. SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen (vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se določajo začasni ukrepi za upravljanje povečanega tveganja pri oskrbi z energijo, ukrepi za zanesljivo oskrbo z energijo, ukrepi za zmanjševanje uvozne odvisnosti in ukrepi za zmanjševanje pritiskov na cene energije zaradi volatilnosti energetskih trgov.

(2) Ta zakon določa tudi obveznosti skladiščenja plina za izvajanje Uredbe (EU) 2022/1032 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. junija 2022 o spremembi Uredb (EU) 2017/1938 in (ES) št. 715/2009 glede skladiščenja plina (UL L št. 173 z dne 30. 6. 2022, str. 17; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2022/1032/EU), odstopanja od obveznosti izpolnjevanja zahtev glede doseganja mejnih vrednosti emisij v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja (prenovitev), (UL L št. 334 z dne 17. 12. 2010, str. 17), zadnjič popravljena s Popravkom (UL L št. 158 z dne 19. 6. 2012, str. 25) ter sproščanje varnostnih in posebnih zalog pod obvezno minimalno raven v skladu z Direktivo Sveta 2009/119/ES z dne 14. septembra 2009 o obveznosti držav članic glede vzdrževanja minimalnih zalog surove nafte in/ali naftnih derivatov (UL L št. 265 z dne 9. 10. 2009, str. 9), zadnjič spremenjeno z Izvedbeno direktivo Komisije (EU) 2018/1581 z dne 19. oktobra 2018 o spremembi Direktive Sveta 2009/119/ES v zvezi z metodami izračunavanja obveznosti vzdrževanja zalog (UL L št. 263 z dne 22. 10. 2018, str. 57).

2. člen (pomen izrazov)

(1) Izrazi s področja energetike, ki niso opredeljeni s tem zakonom, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi s področja energetike.

(2) Izrazi s področja varstva okolja, ki niso opredeljeni v tem zakonu, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi s področja varstva okolja.

II. UKREPI ZA UPRAVLJANJE POVEČANEGA TVEGANJA NA PODROČJU DELOVANJA ELEKTROENERGETSKEGA IN PLINSKEGA SISTEMA

3. člen

(razglasitev stanj povečanega tveganja pri oskrbi z energijo)

(1) V primeru motenj, ki jih lahko pričakujemo (v nadaljnjem besedilu: predvidene motnje) ali motenj, ki že obstajajo zaradi razmer doma, v regiji ali širše (v nadaljnjem besedilu: dejanske motnje), pri oskrbi z električno energijo in plinom v Republiki Sloveniji, Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) razglasi višjo ali nižjo stopnjo tveganja pri oskrbi z energijo.

(2) Nižja stopnja tveganja pri oskrbi z energijo pomeni pripravo na krizo na področju oskrbe z energijo, saj so prepoznana tveganja oziroma okoliščine, da bo zelo verjetno potrebno razglasiti stopnjo pripravljenosti v sektorju oskrbe s plinom v skladu z Uredbo (EU) 2017/1938 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2017 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom in o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 994/2010 (UL L št. 280 z dne 28. 10. 2017, str. 1) in zgodnje opozorilo v sektorju oskrbe z električno energijo v skladu z Uredbo (EU) 2019/941 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o pripravljenosti na tveganja v sektorju električne energije in razveljavitvi Direktive 2005/89/ES (UL L št. 158 z dne 14. 6. 2019, str. 1), pri čemer se ocenjuje, da je že potrebno obvestiti energetske družbe ter odjemalce električne energije in zemeljskega plina preko sredstev javnega obveščanja, da naj se pripravijo na pričakovane krizne razmere in izvedejo potrebne in možne ukrepe, kot je sprememba poslovanja, napolnitev zalog goriv, zagotovitev dodatnih skladiščnih kapacitet ali dobav goriv, zamenjava goriva in podobno.

(3) Višja stopnja tveganja pri oskrbi z energijo pomeni krizo na področju oskrbe z energijo, ker so že razglašene izredne razmere pri oskrbi s plinom na podlagi akta, ki določa postopke, vloge in odgovornosti v posamezni stopnji krize pri oskrbi s plinom, in kadar na podlagi analize zadostnosti skladno z Uredbo Komisije (EU) 2017/1485 z dne 2. avgusta 2017 o določitvi smernic za obratovanje sistema za prenos električne energije (UL L št. 220 z dne 25. 8. 2017, str. 1) sistemski operater ugotovi, da bo v določenem obdobju prišlo do večjega pomanjkanja ponudbe električne energije v regulacijskem območju, zaradi česar je treba izkoristiti vse domače vire za proizvodnjo električne energije in toplote.

(4) Vlada lahko v času razglašene nižje ali višje stopnje tveganja pri oskrbi z energijo gospodarskim družbam s področja energetike, ki so v 100 % posredni ali neposredni lasti Republike Slovenije, predpiše izvedbo ukrepov, ki prispevajo k zanesljivi oskrbi z energijo in s katerimi bo možno izkoristiti vse domače vire za proizvodnjo električne energije in toplote ter se s tem izogniti predvidenim motnjam ali skrajšati trajanje dejanskih motenj in zmanjšati cenovni pritisk. Ukrepi vlade morajo biti potrebni in sorazmerni.

(5) Vlada vsakih sedem dni preverja upravičenost razglasitve stopnje tveganja na področju oskrbe z energijo iz drugega in tretjega odstavka tega člena.

4. člen

(odstopanje od mejnih vrednosti emisij)

(1) Ne glede na predpise, ki urejajo varstvo okolja, se v času razglašene višje stopnje tveganja pri oskrbi z energijo iz tretjega odstavka prejšnjega člena in nujne potrebe po neprekinjeni oskrbi z energijo pri obratovanju elektrarn, naprav za sproizvodnjo toplote in elektrike ter drugih naprav, za katere se zahteva okoljevarstveno dovoljenje (v nadaljnjem besedilu: naprave), zaradi zamenjave goriva ne uporabljajo zahteve in pogoji iz okoljevarstvenih dovoljenj glede določene vrste goriva, parametrov njegove kakovosti, omejitve glede števila ur obratovanja za posamezno vrsto goriva ter s tem povezanih mejnih vrednosti emisij.

(2) Predpisi iz prejšnjega odstavka tega člena so:

1. Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS št. 44/22);
2. Uredba o mejnih vrednostih emisije snovi v zrak iz velikih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 103/15 in 44/22 – ZVO-2);
3. Uredba o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev (Uradni list RS, št. 17/18, 59/18, 44/22 – ZVO-2 in 99/22);
4. Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS, št. 68/22);
5. Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2 in 48/22);
6. Uredba o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljnjem besedilu: uredba o večjih nesrečah);
7. Uredba o emisiji snovi v zrak iz livarn sive litine, zlitin z železom in jekla (Uradni list RS, št. 93/11 in 44/22 – ZVO-2);
8. Uredba o emisiji snovi v zrak iz naprav za pridobivanje svinca in njegovih zlitin iz sekundarnih surovin (Uradni list RS, št. 34/07 in 44/22 – ZVO-2);
9. Uredba o emisiji snovi v zrak iz livarn aluminija in magnezija (Uradni list RS, št. 34/07 in 44/22 – ZVO-2);
10. Uredba o emisiji snovi v zrak iz naprav za vroče pocinkanje (Uradni list RS, št. 34/07 in 44/22 – ZVO-2);
11. Uredba o emisiji snovi v zrak iz naprav za proizvodnjo aluminija z elektrolitskim postopkom (Uradni list RS, št. 34/07, 81/07, 62/08 in 44/22 – ZVO-2);
12. Uredba o emisiji snovi v zrak iz naprav za proizvodnjo cementa (Uradni list RS, št. 34/07 in 44/22 – ZVO-2);
13. Uredba o emisiji snovi v zrak iz naprav za proizvodnjo keramike in opečnih izdelkov (Uradni list RS, št. 34/07 in 44/22 – ZVO-2);
14. Uredba o emisiji azbesta v zrak in pri odvajanju industrijske odpadne vode iz naprav, v katerih se uporablja azbest (Uradni list RS, št. 117/05 in 44/22 – ZVO-2);
15. Uredba o emisiji snovi in odstranjevanju odpadkov iz proizvodnje titanovega dioksida (Uradni list RS, št. 64/14 in 44/22 – ZVO-2);
16. Uredba o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov (Uradni list RS, št. 8/16, 116/21 in 44/22 – ZVO-2);
17. Uredba o emisiji snovi v zrak iz naprav za pripravo asfaltnih zmesi (Uradni list RS, št. 34/07 in 44/22 – ZVO-2);
18. Uredba o emisiji snovi v zrak iz naprav za proizvodnjo lesnih kompozitov (Uradni list RS, št. 34/07 in 44/22 – ZVO-2);
19. Uredba o mejnih vrednostih emisije hlapnih organskih spojin v zrak iz naprav, v katerih se uporabljajo organska topila (Uradni list RS, št. 35/15, 58/16, 54/21, 44/22 – ZVO-2 in 49/22);
20. Uredba o emisiji hlapnih organskih spojin v zrak iz naprav za skladiščenje in pretakanje bencina (Uradni list RS, št. 36/12, 21/16 in 44/22 – ZVO-2);
21. Uredba o mejnih vrednostih emisije halogeniranih hlapnih organskih spojin v zrak iz naprav, v katerih se uporabljajo organska topila (Uradni list RS, št. 71/11, 44/22 – ZVO-2 in 49/22 – ZVO-2);

22. Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2);
23. Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08 in 44/22 – ZVO-2).

(3) Če upravljavec naprave nadomesti obstoječe gorivo z drugo vrsto goriva, mora nemudoma, najpozneje pa v 48 urah, po elektronski pošti obvestiti ministrstvo, pristojno za okolje, in inšpekcijo, pristojno za okolje, o odstopanju iz prvega odstavka tega člena zaradi razglašene višje stopnje tveganja pri oskrbi z energijo.

(4) Obvestilo iz prejšnjega odstavka vsebuje:

- naziv in naslov upravljavca naprave,
- vrsto naprave,
- opis in lokacijo naprave, vključno z vhodno toplotno močjo naprave,
- navedbo, ali naprava obratuje na podlagi okoljevarstvenega dovoljenja ali vpisa v evidenco ali neposredno na podlagi predpisov iz prvega odstavka tega člena,
- vrsto nadomestnega goriva in parametre njegove kakovosti.

(5) Upravljavec naprave mora za nadomestno gorivo izbrati gorivo, ki povzroča najmanjše dosegljive emisije snovi v zrak ob upoštevanju tehničnih omejitev, povezanih z zamenjavo goriva. Kot nadomestno gorivo upravljavcu naprave ni dovoljeno uporabiti odpadkov ali gorivo, pridobljeno iz odpadkov.

(6) Odstopanje iz prvega odstavka tega člena se lahko uporablja najdlje eno leto od prvega obvestila upravljavca naprave iz tretjega odstavka tega člena.

5. člen (prve meritve)

Upravljavec naprave mora v treh mesecih po izvedeni nadomestitvi goriva izvesti prve meritve in ministrstvu, pristojnemu za okolje, poslati poročilo o rezultatih opravljenih meritev v skladu s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

6. člen (ukrepi ob preseganju alarmne vrednosti)

Če je izdano obvestilo ministrstva, pristojnega za okolje, o napovedanem preseganju ali o dejansko preseženi alarmni vrednosti za raven žveplovega dioksida ali dušikovega dioksida v zraku v skladu s predpisom, ki ureja kakovost zraka, morajo upravljavci naprav na območju napovedanega ali dejanskega preseganja alarmnih vrednosti prenehati z uporabo druge vrste goriva iz prvega odstavka 4. člena tega zakona.

7. člen (naprave brez okoljevarstvenega dovoljenja)

Določbe iz 4., 5. in 6. člena tega zakona se uporabljajo tudi za naprave iz prvega odstavka 4. člena tega zakona, ki jim v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ni treba pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja.

8. člen

(odstopanje od mejne vrednosti emisijskega deleža oddane toplote)

(1) V času razglašene višje stopnje tveganja pri oskrbi z energijo iz tretjega odstavka 3. člena tega zakona in nujne potrebe po neprekinjeni oskrbi z energijo se v obdobju od 1. oktobra do 30. aprila pri obratovanju naprave Nuklearna elektrarna Krško (v nadaljnjem besedilu: NEK) ne uporabljajo zahteve in pogoji iz okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje NEK glede določene mejne vrednosti emisijskega deleža oddane toplote.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka je lahko ne glede na zahteve iz okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje NEK temperatura reke Save v točki popolnega premešanja reke Save z odpadno vodo iz NEK na lokaciji pod jezom hidroelektrarne Brežice (v nadaljnjem besedilu: HE Brežice) v obdobju od 1. oktobra do 30. aprila za 3,5 K višja od temperature reke Save na odvzemu reke Save za potrebe NEK.

(3) V primeru iz prvega odstavka tega člena mora NEK zagotoviti trajne meritve temperature reke Save na mestu odvzema reke Save za potrebe NEK in na lokaciji pod jezom HE Brežice v točki popolnega premešanja reke Save z odpadno vodo iz NEK.

(4) Meritve temperature iz prejšnjega odstavka morajo biti stalne in zvezne z zapisovanjem podatkov vsaj enkrat na uro in z on-line prenosom podatkov v podatkovno zbirko Agencije Republike Slovenije za okolje.

(5) Upravljaec NEK mora poleg obvezne uporabe hlajenja z obstoječimi hladilnimi napravami pripraviti in izvajati tudi dodatne ukrepe za zagotovitev čim manjših morebitnih škodljivih posledic na okolje, ki bi nastale zaradi tega odstopanja.

(6) Upravljaec NEK mora nemudoma, najpozneje pa v 48 urah, po elektronski pošti obvestiti ministrstvo, pristojno za okolje, o odstopanju iz prvega odstavka tega člena.

III. UKREPI ZA ZANESLJIVO OSKRBO Z ENERGIJO

9. člen

(obveznost skladiščenja plina)

(1) Nosilec bilančne skupine mora zagotoviti skladiščenje plina v drugih državah članicah Evropske unije na dan 1. novembra tekočega leta v obsegu, ki je enak vsaj 15 % povprečne letne dobave plina te bilančne skupine končnim odjemalcem v Republiki Sloveniji v zadnjih petih koledarskih letih pred tekočim letom.

(2) Nosilec bilančne skupine plina zagotavlja skladiščenje iz prejšnjega odstavka z neposrednim dogovorom o skladiščenju z operaterjem skladišča ali s posrednim dogovorom o skladiščenju plina z drugim udeležencem trga.

(3) Nosilec bilančne skupine Agenciji za energijo (v nadaljnjem besedilu: agencija) najpozneje do 1. avgusta tekočega leta poroča o že sklenjenih dogovorih za skladiščenje plina, lokaciji skladiščenja in predvidenem obsegu skladiščenega plina na dan 1. novembra tekočega leta. Nosilec bilančne skupine do najpozneje 15. novembra tekočega leta agenciji posreduje dokazilo o izpolnitvi obveznosti iz prvega odstavka

tega člena. Na zahtevo agencije nosilec bilančne skupine posreduje celotno pogodbeno ali drugo dokumentacijo, ki izkazuje izpolnjevanje obveznosti iz tega člena.

10. člen
(izjeme pri doseganju kazalnikov učinkovitosti
sistema daljinskega ogrevanja)

Na glede na določbe 50. člena Zakona o učinkoviti rabi energije (Uradni list RS, št. 158/20) se za sisteme daljinskega ogrevanja, ki kot gorivo uporabljajo plin, čas razglašene višje stopnje tveganja iz tretjega odstavka 3. člena tega zakona ne šteje v obdobje za izračun doseganja kazalnikov učinkovitosti.

11. člen
(obvezne rezerve nafte in naftnih derivatov)

(1) Ne glede na prvi odstavek 21.a člena Zakona o blagovnih rezervah (Uradni list RS, št. 96/09 – uradno prečiščeno besedilo in 83/12) se obvezne rezerve nafte in naftnih derivatov oblikujejo tudi za primer razglašene nižje stopnje tveganja po drugem odstavku 3. člena tega zakona.

(2) V primeru razglašene višje stopnje tveganja iz tretjega odstavka 3. člena tega zakona in kadar je v termoelektrarnah potrebno plin, ki ga termoelektrarne uporabljajo kot gorivo, zamenjati z naftnimi derivati, se lahko obvezne rezerve nafte in naftnih derivatov uporabijo pod nivo minimalnih količin obveznih rezerv nafte in naftnih derivatov, kot so določene v drugem odstavku 21.a člena Zakona o blagovnih rezervah (Uradni list RS, št. 96/09 – uradno prečiščeno besedilo in 83/12).

IV. UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE UVOZNE ODVISNOSTI

12. člen
(samooskrba)

V Zakonu o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21 in 189/21) se v 72. členu prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Za končne odjemalce, ki distribucijskemu operaterju podajo vlogo za soglasje za priključitev naprave za samooskrbo do vključno 31. decembra 2023 in ki jih distribucijski operater do vključno 31. decembra 2024 registrira kot končne odjemalce s samooskrbo po Uredbi o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 17/19, 197/20 in 121/21 – ZSROVE), se uporabljajo določbe 315.a člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20 in 158/20 – ZURE) in Uredbe o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 17/19, 197/20 in 121/21 – ZSROVE), in sicer dokler uporabljajo napravo za samooskrbo, za katero je bilo izdano soglasje za priključitev.«.

13. člen
(skupnostna samooskrba in projekti za proizvodnjo električne energije
iz sončne energije gospodarskih družb, v katerih ima država
ali lokalna skupnost kapitalsko naložbo)

(1) Če gospodarska družba, v kateri ima država ali lokalna skupnost kapitalsko naložbo, investira v nove projekte za proizvodnjo električne energije iz sončne energije, ki so enaki ali večji od 250 kW inštalirane moči, mora oblikovati

skupnost na področju energije iz obnovljivih virov energije ali skupnostno samooskrbo v skladu z zakonom, ki ureja spodbujanje rabe obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: skupnostna samooskrba), ter vsaj 25 % delež letno proizvedene električne energije iz skupnostne samooskrbe brezplačno nameniti oskrbi gospodinjskih odjemalcev v Republiki Sloveniji, če gre za družbo, v kateri ima kapitalsko naložbo država, oziroma gospodinjskim odjemalcem na območju lokalne skupnosti, če gre za družbo, v kateri ima kapitalsko naložbo lokalna skupnost.

(2) Vlada oziroma lokalna skupnost predpiše način in pogoje vključevanja gospodinjskih odjemalcev v skupnostno samooskrbo iz prejšnjega odstavka ter merila, na podlagi katerih se na pregleden in transparenten način oskrbujejo gospodinjski odjemalci iz prejšnjega odstavka.

(3) Merila in pogoji vključitve ter oskrbe gospodinjski odjemalcev iz prejšnjega odstavka morajo biti oblikovana na način, da dajejo prednost gospodinjskim odjemalcem v večstanovanjskih stavbah, ki zaradi tehničnih, ekonomskih ali drugih ovir nimajo možnosti proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije ali oblikovanja individualne samooskrbe ali skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov energije ter skupnostne samooskrbe v skladu zakonom, ki ureja spodbujanje rabe obnovljivih virov energije, ali pa so te možnosti tako otežene, da je investicija v proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ekonomsko neupravičena. Merila in pogoji iz prejšnjega stavka ne smejo diskriminirati gospodinjskih odjemalcev iz socialno ranljivejših skupin.

14. člen

(omejitev temperature zraka za namen ogrevanja in hlajenja
v javnih stavbah in stavbah, kjer se zadržuje javnost)

(1) V času razglašene stopnje tveganja iz 3. člena tega zakona in največ eno leto po izteku razglašene stopnje tveganja iz 3. člena tega zakona mora lastnik ali upravljavec stavbe, ki je v lasti ali uporabi oseb javnega sektorja, in stavbe, kjer se pogosto zadržuje javnost, zagotoviti, da se prostori v stavbah ne ogrevajo na višjo ali hladijo na nižjo temperaturo zraka, kot je določena v uredbi iz drugega odstavka tega člena.

(2) Vlada z uredbo določi najvišje temperature ogrevanja in hlajenja v stavbah, ki so v lasti ali uporabi oseb javnega sektorja, in v stavbah, kjer se pogosto zadržuje javnost, velikost in vrste stavb, za katere velja obveznost iz prejšnjega odstavka, izjeme in druge posebnosti, ki so nujne za omejitev temperature zraka.

15. člen

(prepoved osvetljevanja)

(1) V času razglašene stopnje tveganja iz 3. člena tega zakona in največ eno leto po izteku razglašene stopnje tveganja iz 3. člena tega zakona upravljavci razsvetljave zaradi varčevanja z energijo in potreb po znižanju rabe električne energije zmanjšajo rabo električne energije z osvetljevanjem.

(2) Vlada podrobneje določi prepoved osvetljevanja za namen varčevanja z energijo in za doseganje ciljev energetske varnosti in energetske učinkovitosti v določenem obdobju dneva opredeli prostore, površine in stavbe, kjer je prepovedano osvetljevanje, in druge ukrepe, ki so pomembni za prepoved osvetljevanja pri določenih stavbah, prostorih ali površinah.

16. člen
(prostovoljno zmanjšanje odjema plina)

(1) Končni odjemalci si prizadevajo trajno zmanjšati porabo plina v obdobju od 1. oktobra 2022 do 31. marca 2023 za vsaj 15 % v primerjavi z njihovo povprečno porabo plina v obdobju od 1. oktobra do 31. marca v petih zaporednih letih pred začetkom veljavnosti tega zakona.

(2) Končni odjemalec je v primeru trajnega zmanjšanja porabe plina iz prejšnjega odstavka upravičen do sorazmernega povračila prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije ter v soproizvodnji z visokim izkoristkom (v nadaljnjem besedilu: prispevek OVE) za plin, ki se zaračunava skladno z zakonom, ki ureja spodbujanje rabe obnovljivih virov energije.

(3) Končni odjemalec trajno zmanjšanje porabe plina dokaže centru za podpore, ki je ustanovljen na podlagi zakona, ki ureja spodbujanje rabe obnovljivih virov energije. Vlogo za povračilo prispevka OVE mora končni odjemalec skupaj z ustreznimi dokazili vložiti na center za podpore do 30. junija 2023. O upravičenosti povračila dela prispevka OVE odloča center za podpore z upravno odločbo.

(4) Ne glede na prvi in četrti odstavek 16. člena Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21 in 189/21) se sredstva za podpore uporabijo za povračilo dela prispevka OVE iz tega člena.

(5) Vlada podrobneje določi način dokazovanja trajnega zmanjšanja porabe plina, obdobje upravičenosti do sorazmernega povračila prispevka in način izvajanja povračila prispevka OVE iz tega člena.

(6) Ukrep iz tega člena velja do 31. avgusta 2023 in ga vlada lahko s sklepom podaljša.

17. člen
(ukinitvev podpor za nove proizvodne naprave v soproizvodnji električne energije in toplote z visokim izkoristkom na zemeljski plin)

(1) Ne glede na 15. člen Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21 in 189/21, v nadaljnjem besedilu: ZSROVE) se zaradi omejitev pri oskrbi z zemeljskim plinom proizvajalci električne energije, proizvedene v novih proizvodnih napravah v soproizvodnji električne energije in toplote z visokim izkoristkom na zemeljski plin, niso upravičeni do podpore za proizvodno napravo.

(2) Investitor, ki ima sklep o potrditvi projekta proizvodne naprave za proizvodnjo električne energije in toplote z visokim izkoristkom na zemeljski plin iz 23. člena ZSROVE ali iz 372. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE, 121/21 – ZSROVE, 172/21 – ZOEE, 204/21 – ZOP in 44/22 – ZOTDS), ni upravičen do podpore za izveden projekt, razen če ima ob uveljavitvi tega zakona veljavno soglasje za priključitev proizvodne naprave iz projekta.

(3) Investitor iz prejšnjega odstavka lahko izvede istovrstni projekt na obnovljivi vir, pri čemer se mu veljavnost sklepa o potrditvi projekta podaljša na pet let. V primeru izvedbe istovrstnega projekta se ponujena cena iz sklepa uskladi z

referenčnimi vrednostmi stroškov izbrane tehnologije oziroma vira, veljavnimi v času izvedbe projekta.

18. člen
(odstop od obveznega priklopa na plin)

Odjemalci zemeljskega plina imajo pravico, da se ne priklopijo na sistem za distribucijo zemeljskega plina ne glede na določbe o prioritetni rabi energentov, o obvezni priključitvi na omrežje za distribucijo plina in o obvezni uporabi plina za ogrevanje stavb in pripravo sanitarne tople vode, ki so določene v lokalnih energetskih konceptih, občinskih prostorskih načrtih ali drugih aktih lokalnih skupnosti, če dokažejo, da se bodo ogrevali na obnovljive vire.

V. UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE PRITISKOV NA CENE
ZARADI VOLATILNOSTI ENERGETSKIH TRGOV

19. člen
(pogodbene kazni in omrežnina za nižjo porabo plina)

(1) Zaradi nižje porabe plina kot je dogovorjena količina v pogodbi o dobavi, končni odjemalci niso dolžni plačati pogodbene kazni, ne glede na njeno poimenovanje (kar vključuje tudi plačilo nadomestila za odstopanja zaradi prevzema plina pod pogodbeno dogovorjenimi količinami), niti niso iz tega naslova odškodninsko odgovorni.

(2) Prejšnji odstavek velja za pogodbe o dobavi plina, veljavne na dan uveljavitve tega zakona, in sicer za dobave plina v času do vključno 31. 12. 2023.

(3) V primeru zmanjšanja odjema plina s strani končnega odjemalca na podlagi poziva vlade, agencije, ministrstva, pristojnega za energijo, operaterja sistema ali dobavitelja se za obdobje veljavnosti poziva:

- manjša prevzeta količina plina ne šteje za kršitev pogodbe o dobavi, končni odjemalec ni dolžan plačati pogodbene kazni, dogovorjene v pogodbi o dobavi za primer manjšega odjema plina, kot je pogodbeno dogovorjeno, ne glede na njeno poimenovanje (kar vključuje tudi plačilo nadomestila za odstopanja zaradi prevzema plina pod pogodbeno dogovorjenimi količinami), niti ni iz tega naslova odškodninsko odgovoren,
- odjemalec, ki je odklopljen, za čas odklopa ne plača omrežnine.

(4) Določbe tega člena se uporabljajo ne glede na določbe sklenjenih pogodb o dobavi plina.

20. člen
(ceniki toplote za gospodinske in druge zaščitene odjemalce)

Distributerji toplote cenike toplote oblikujejo na način, da cena toplote za gospodinske odjemalce, ki so opredeljeni v zakonu, ki ureja oskrbo s toploto iz distribucijskih sistemov, in zaščitene odjemalce, ki so opredeljeni v zakonu, ki ureja oskrbo s plini, odraža ceno plina, ki ga distributerji toplote kupujejo za proizvodnjo toplote po ceni, ki je določena na podlagi predpisov o kontroli cen.

21. člen

(določitev višine plačil za koncesijo za rabo vode za proizvodnjo električne energije v letih 2022 do 2025)

(1) Ne glede na določbo 5. člena Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save (Uradni list RS, št. 87/11, 25/14 – ZSDH-1, 50/14, 90/15, 67/17 in 65/20) se plačilo za koncesijo za rabo vode za proizvodnjo električne energije za leta 2022 do 2025 določi v enaki višini na enoto proizvedene električne energije, kot jo je koncesionar plačeval v letu 2020.

(2) Plačilo za koncesijo za rabo vode za proizvodnjo električne energije se za leta 2022 do 2025 določi v enaki višini na enoto proizvedene električne energije, kot so jo plačevali koncesionarji v letu 2020, tudi na podlagi naslednjih koncesijskih aktov:

- Uredbe o koncesiji za rabo reke Drave za proizvodnjo električne energije (Uradni list RS, št. 26/03, 101/03, 88/04, 118/05, 124/06 in 1/08),
- Uredbe o koncesiji za gospodarsko izkoriščanje vode Soče, Idrijce in Bače za proizvodnjo električne energije (Uradni list RS, št. 63/96, 41/04 – ZVO-1, 88/04, 83/06 in 44/22 – ZVO-2),
- Uredbe o koncesiji za rabo reke Save za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah HE Moste, HE Mavčiče in HE Medvode (Uradni list RS, št. 13/03, 88/04 in 143/20).

22. člen

(neposredni nakup električne energije za pokritje izgub od proizvajalcev, ki so v 100 % lasti Republike Slovenije)

(1) Stroški električne energije za izgube na prenosnem in distribucijskem omrežju se pokrivajo iz omrežnine in poravnalnega mehanizma za pokrivanje izgub, ki nastanejo pri tranzitu električne energije po prenosnem omrežju električne energije v Republiki Sloveniji, pri čemer morajo tarifne postavke omrežnine v letu 2023 ostati enake kot v letu 2022.

(2) Če elektrooperaterja ocenita, da bi nakup električne energije za izgube na prenosnem in distribucijskem omrežju za leto 2023 povzročil povečanje tarifnih postavk za uporabo elektroenergetskega omrežja za leto 2023, o tem obvestita agencijo in ministrstvo, pristojno za energijo, najkasneje do 31. oktobra 2022.

(3) Vlada, po predhodnem posvetovanju z agencijo in na predlog ministrstva, pristojnega za energijo, lahko sprejme sklep, s katerim naloži proizvajalcem električne energije, ki so neposredno ali posredno v 100 % lasti Republike Slovenije, da sklenejo z elektrooperaterjema neposredne pogodbe o zagotavljanju potrebnih količin električne energije za izgube na prenosnem in distribucijskem omrežju.

(4) Vlada s sklepom določi zamejeno ceno. Pri določitvi zamejene cene vlada upošteva, da elektrooperaterja porabita vse omrežninske presežke preteklih let do vključno 31. decembra 2023.

23. člen

(omejitev ponudb za izravnalno energijo avtomatske rezerve za povrnitev frekvence)

Ne glede na določbo 6. točke drugega odstavka 45. člena Zakona o oskrbi z električno energijo (Uradni list RS, št. 172/21) se za obdobje veljavnosti tega zakona naloži sistemskemu operaterju, da za ponudnike storitev izravnave postavi zamejitev

ponudbe za izravnalno energijo avtomatske rezerve za povrnitev frekvence na način, da ponudniki storitev izravnave ne ustvarjajo neupravičenih dobičkov.

VI. NADZOR

24. člen (nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem tega zakona opravlja ministrstvo, pristojno za energijo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek opravlja nadzor nad izvajanjem 4., 5., 6. in 8. člena tega zakona inšpekcija, pristojna za okolje.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena opravlja nadzor nad izvajanjem 9., 11., 12., 13., 16., 17., 19. in 20. člena tega zakona agencija.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena opravlja nadzor nad izvajanjem 14. in 15. člena tega zakona inšpekcija, pristojna za energijo.

VII. KAZENSKÉ DOLOČBE

25. člen (prekrški za odstopanja od mejnih vrednosti zaradi motenj v oskrbi s plinom)

(1) Z globo od 20.000 do 40.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če kot nadomestno gorivo plinu izbere gorivo, ki ne povzroča najmanjših dosegljivih emisij snovi v zrak ob upoštevanju tehničnih omejitev, povezanih z zamenjavo goriva oziroma če krši prepoved kurjenja odpadkov oziroma goriva, pridobljenega iz odpadkov (peti odstavek 4. člena tega zakona).

(2) Z globo od 10.000 do 20.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 1.500 do 2.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

- ne posreduje obvestila iz tretjega odstavka 4. člena tega zakona ali ga ministrstvu ne posreduje v roku, določenem v tretjem odstavku 4. člena tega zakona;
- ne izvede prvih meritev v skladu s 5. členom tega zakona;
- ministrstvu ne posreduje poročila o rezultatih opravljenih prvih meritev iz 5. člena tega zakona;
- ob napovedanem preseganju ali o dejansko preseženi alarmni vrednosti za raven žveplovega dioksida ali dušikovega dioksida ne preneha z uveljavljanjem odstopanja (6. člen tega zakona);
- ne zagotovi trajnih meritev temperature reke Save v skladu s tretjim odstavkom 8. člena tega zakona;

- ne posreduje obvestila iz šestega odstavka 8. člena tega zakona ali ga ne posreduje v roku, določenem v šestem odstavku 8. člena tega zakona.

(5) Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se za prekršek iz prve do četrte alineje prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(6) Z globo od 500 do 1.500 eurov se za prekršek iz četrtega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

26. člen

(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

27. člen

(prehodne določbe za naprave, ki imajo okoljevarstveno dovoljenje)

(1) Upravljavec naprave, ki obratuje na podlagi okoljevarstvenega dovoljenja in namerava tudi po prenehanju višje stopnje tveganja pri oskrbi z energijo iz tretjega odstavka 3. člena tega zakona v napravi uporabljati nadomestno gorivo, mora na ministrstvo, pristojno za okolje, v šestih mesecih od prvega obvestila iz tretjega odstavka 4. člena tega zakona vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja.

(2) Vloga iz prejšnjega odstavka vsebuje:

- naziv in naslov upravljavca naprave,
- vrsto naprave,
- opis in lokacijo naprave, vključno z vhodno toplotno močjo naprave,
- številko obstoječega okoljevarstvenega dovoljenja,
- vrsto nadomestnega goriva in parametre njegove kakovosti,
- predlog programa prvih meritev emisije snovi v skladu s prepisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring emisije snovi v zrak, ter
- druge obvezne sestavine, določene v predpisih iz drugega odstavka 4. člena tega zakona.

28. člen

(prvo poročanje o skladiščenju plina)

Nosilec bilančne skupine pošlje agenciji prvo poročilo iz tretjega odstavka 9. člena tega zakona za stanje na dan 1. novembra tekočega leta najpozneje do 1. oktobra 2022, dokazilo o izpolnitvi obveze iz prvega odstavka 9. člena tega zakona pa do 15. novembra 2022.

29. člen

(uporaba določbe glede skupnostne samooskrbe)

Za skupnostne samooskrbe, ustanovljene na podlagi 13. člena tega zakona, se uporabljajo določbe 13. člena tega zakona in zakona, ki ureja spodbujanje obnovljivih virov energije, in sicer dokler uporabljajo proizvodno napravo, za katero je bilo izdano soglasje za priključitev, na podlagi katerega so registrirani.

30. člen
(izvršilni predpisi)

Vlada izda predpise iz drugega odstavka 13. člena, drugega odstavka 14. člena, drugega odstavka 15. člena in petega odstavka 16. člena tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

31. člen
(uporaba določbe glede cenikov toplote)

Distributerji toplote določijo cenike toplote iz 20. člena tega zakona v roku 14 dni po uveljavitvi tega zakona.

32. člen
(uporaba določbe glede omejitev ponudb za izravnalno energijo
avtomatske rezerve za povrnitev frekvence)

Sistemski operater je dolžan na transparenten način v 30 dneh od uveljavitve tega zakona na svoji spletni strani objaviti metodologijo, ki bo upoštevala kriterij, določen v 23. členu tega zakona.

33. člen
(začetek in prenehanje veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in velja do 31. decembra 2025.